

COMUNICAT DE PREMSA

Anàlisi i valoració de la preinscripció escolar per al curs 2018-2019 i de la resolució definitiva de renovació de concerts educatius

- *En l'oferta inicial de grups de P3 per al curs 2018-2019, el Departament d'Ensenyament va tancar 86 grups públics respecte al curs 2017-2018, mentre en va oferir 26 a l'escola privada concertada.*
- *Les dades oficials indiquen que en el curs 2018-2019 falten 17 grups de 1r d'ESO i pronostiquen que en el curs 2019-2020 en mancaran 39 i en el curs 2020-2021 es necessitaran 145 grups.*
- *L'estudi de les dades evidencien que la societat entén que l'educació pública és la única eina de transformació social a la vegada que el Departament d'Ensenyament fa una aposta ferma per consolidar el sistema educatiu privat.*

Barcelona, 10 de juliol de 2018

El passat 27 de juny va finalitzar el període de preinscripció escolar i matrícula per als ensenyaments d'educació infantil, primària i 1r d'ESO, i el 29 de juny per als ensenyaments de 2n, 3r i 4t d'ESO.

A dia d'avui el Departament d'Ensenyament no ha realitzat la corresponent roda de premsa per fer públics els resultats de la preinscripció escolar i matrícula. Des de la FaPaC ens veiem obligats a valorar els resultats d'aquest procés sense poder contrastar la valoració de la conselleria que, per la seva part, té l'obligació d'informar a la societat civil dels resultats del procés, més quan aquest any **el procés ha estat marcat per la manca de places públiques per cobrir la demanda de les famílies.**

Volem posar de relleu que aquest és un exemple més de la manca de transparència del Departament d'Ensenyament.

Després de que la FaPaC denunciés, el passat 9 d'abril, la negativa del Departament d'Ensenyament de fer públiques les dades relatives al nombre d'unitats i alumnes

d'educació infantil, primària, secundària, batxillerat i cicles formatius –separat per nivell i per centre educatiu– de tots els centres públics i privats concertats del territori de Catalunya corresponents al curs 2017–2018, finalment aquestes dades es van fer públiques, el què ha permès a la FaPaC analitzar les dades respectives.

Analitzades les dades del curs 2017–2018, estem en condicions d'afirmar que l'oferta de places públiques per al curs 2018–2019 no respon a una anàlisi de les necessitats d'escolarització a l'escola pública ni a una adequada planificació del sistema educatiu.

1. ANÀLISI DE LA PREINSCRIPCIÓ I MATRÍCULA DE P3

Anàlisi de la planificació de grups de P3 dels cursos 2017–2018 i 2018–2019

En el següent quadre es recullen les dades publicades pel Departament d'Ensenyament del nombre d'alumnes matriculats a P3, la ràtio mitjana per aula i el nombre de grups, tant en els centre públics com concertats en el curs 2017–2018:

Dades 2017-2018	Núm. alumnes P3	Ràtio mitjana	Grups P3
Pública	47.267	21,03	2.248
Concertada	22.767		961

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament;

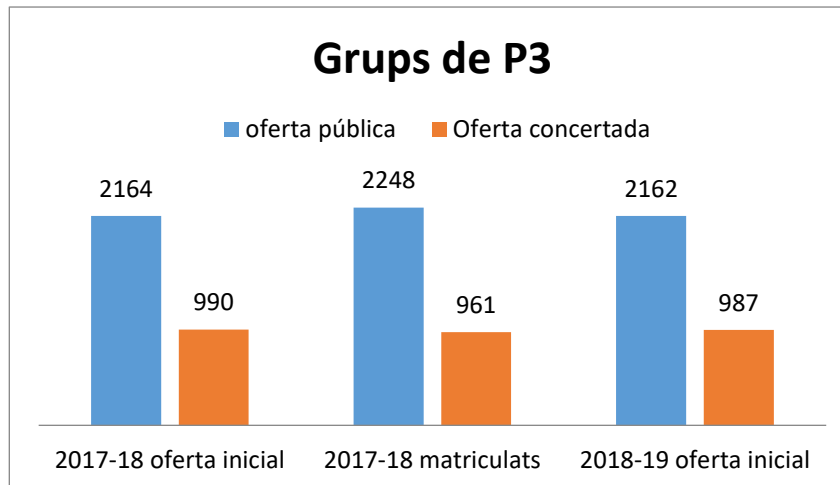
El nombre d'alumnes matriculats a P3 en el curs 2017–2018 va ser de 47.267 en els centres públics, que amb la ràtio mitjana de 21,03 publicada pel Departament d'Ensenyament, teníem un total de 2.248 grups de P3 en el sistema públic.

D'altra banda, el nombre d'alumnes matriculats en el sistema privat concertat va ser de 22.767 alumnes repartits en un total de 961 grups.

Seguidament us mostrem les dades relatives al nombre de grups ofertats pel Departament d'Ensenyament abans de preinscripció i el nombre de grups després de preinscripció:

Grups P3	Oferta pública	Oferta concertada
2017-2018 oferta inicial	2.164	990
2017-2018 matriculats	2.248	961
2018-2019 oferta inicial	2.162	987

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament;
Res ENS/1311/2017; Res ENS/405/2018

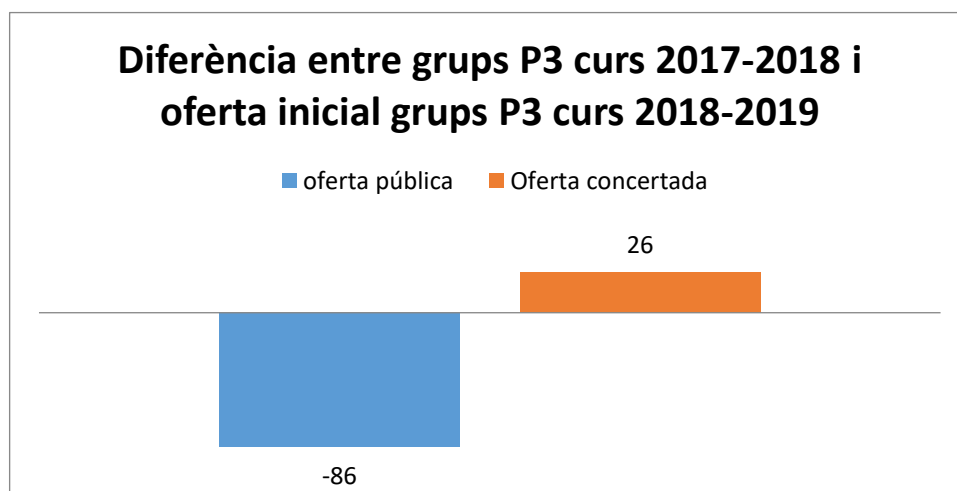

El gràfic corrobora la manca de planificació del Departament d'Ensenyament, així com la tendència en potenciar l'escola concertada en detriment de l'escola pública. **L'oferta inicial de grups hauria de reflectir una correcta planificació on les variacions entre els grups que s'ofereixen i els que finalment s'ocupen haurien de ser mínimes.** Tot i això, les dades ens mostren com la planificació de grups públics es fa molt per sota de les necessitats d'escolarització i sense tenir en compte la tendència de les famílies en l'aposta per l'escola pública que, any rere any, la realitat ens mostra.

Ja en el curs **2017-2018** la planificació de grups públics es va realitzar molt per sota de la demanda de les famílies, **havent d'obrir 84 grups més de forma improvisada per tal de poder donar resposta a la forta demanda de places públiques de les famílies en el període de preinscripció.** En canvi, podem observar com la planificació a la privada concertada es va realitzar **29 grups per sobre de les necessitats d'escolarització** i de la demanda decreixent de les famílies.

Grups P3	Oferta pública	Oferta concertada
2017-2018	2.248	961
2018-2019 oferta inicial	2.162	987
Diferència	-86	26

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Res ENS/1311/2017; Res ENS/405/2018

El gràfic ens mostra com en l'oferta inicial de grups de P3 per al curs 2018–2019, el **Departament d'Ensenyament va tancar 86 grups públics respecte al curs 2017–2018, mentre en va obrir 26 a l'escola privada concertada.**

Aquestes dades confirmen una clara intenció del Departament d'Ensenyament d'obligar a les famílies a escolaritzar els seus fills en centres privats concertats, vulnerant el seu dret fonamental a una educació pública, gratuïta i laica. Recordem que el 70% d'escoles privades concertades són religioses i de tradició catòlica.

Amb les dades oficials de matrícula del curs 2017–2018 estem en condicions d'afirmar que **el Departament d'Ensenyament va intentar manipular de forma intencionada a la societat catalana quan en la seva nota de premsa del passat 9 d'abril, va publicar que només s'havien tancat 2 grups de P3 a l'escola pública i 3 a l'escola concertada, desmentint les dades que la FaPaC va fer públiques als mitjans de comunicació el mateix dia.**

2. ANÀLISI DE LA PREINSCRIPCIÓ I MATRÍCULA DE 1er d'ESO

Anàlisi de la planificació de grups de 1er d'ESO dels cursos 2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 i 2020–2021

En el següent quadre es recullen les dades publicades pel Departament d'Ensenyament del nombre d'alumnes matriculats a 1r d'ESO, la ràtio mitjana per aula i el nombre de grups, tant en els centre públics com concertats en el curs 2017–2018:

Dades 2017-2018	Núm. alumnes 1r ESO	Ràtio mitjana	Grups 1r ESO
Pública	51.679	27,73	1.868
Concertada	29.318		968

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Res ENS/1311/2017; Res ENS/405/2018

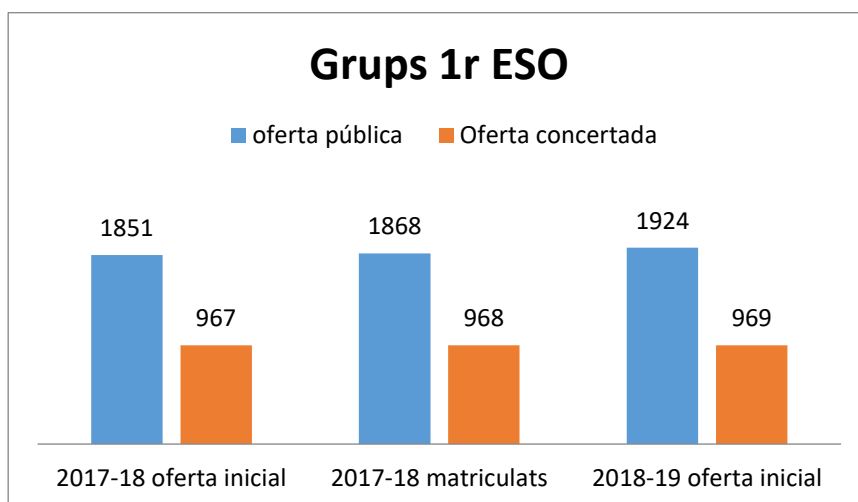
El nombre d'alumnes matriculats a 1r d'ESO en el curs 2017–2018 va ser de 51.679 en els instituts públics, que amb la ràtio mitjana de 27,73 publicada pel Departament d'Ensenyament, teníem un total de 1.868 grups de 1r d'ESO en el sistema públic.

D'altra banda, el nombre d'alumnes matriculats en el sistema privat concertat va ser de 29.318 alumnes repartits en un total de 968 grups.

Seguidament us mostrem les dades relatives al nombre de grups ofertats pel Departament d'Ensenyament abans de preinscripció i el nombre de grups després de preinscripció:

Grups 1r ESO	Oferta pública	Oferta concertada
2017-2018 oferta inicial	1.851	967
2017-2018 matriculats	1.868	968
2018-2019 oferta inicial	1.924	969
Augment d'oferta	56	1

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Res ENS/1311/2017; Res ENS/405/2018

Un cop més, el gràfic corrobora la manca de planificació del Departament d'Ensenyament també a 1r d'ESO, així com la tendència en mantenir l'educació secundària privada concertada. En el curs 2017-2018 la planificació de grups públics a 1r d'ESO es va realitzar per sota de la demanda de les famílies, havent d'obrir 17 grups més de forma improvisada per tal de poder donar resposta a la demanda de places públiques de les famílies en el període de preinscripció. En canvi, podem observar com la planificació a la privada concertada es manté estable respecte de la demanda, havent d'augmentar només 1 grup després de preinscripció.

Grups 1r ESO	Oferta pública	Oferta concertada
2017-2018	1.868	968
2018-2019 oferta inicial	1.924	969
Augment d'oferta	56	1

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Res ENS/1311/2017; Res ENS/405/2018

Una primera anàlisi superficial de les dades ens mostra un augment de 56 grups públics de 1r d'ESO en l'oferta inicial per al curs 2018-2019 respecte al nombre de grups que hi havia en el sistema públic el curs 2017-2018, mentre només en va obrir un a la privada concertada.

Però una anàlisi més profunda de les dades posa de relleu, un cop més, la manca de planificació del Departament d'Ensenyament també a l'Educació Secundària per al curs 2018-2019.

Si ens fixem amb les dades oficials del Departament d'Ensenyament observem el següent:

Dades curs 2017-2018	Núm. alumnes 6èP	Núm. alumnes 5èP	Núm. alumnes 4tP
Sistema públic	53.836	54.439	57.370
Sistema concertat	25.401	25.259	25.454
Total	79.237	79.698	82.824

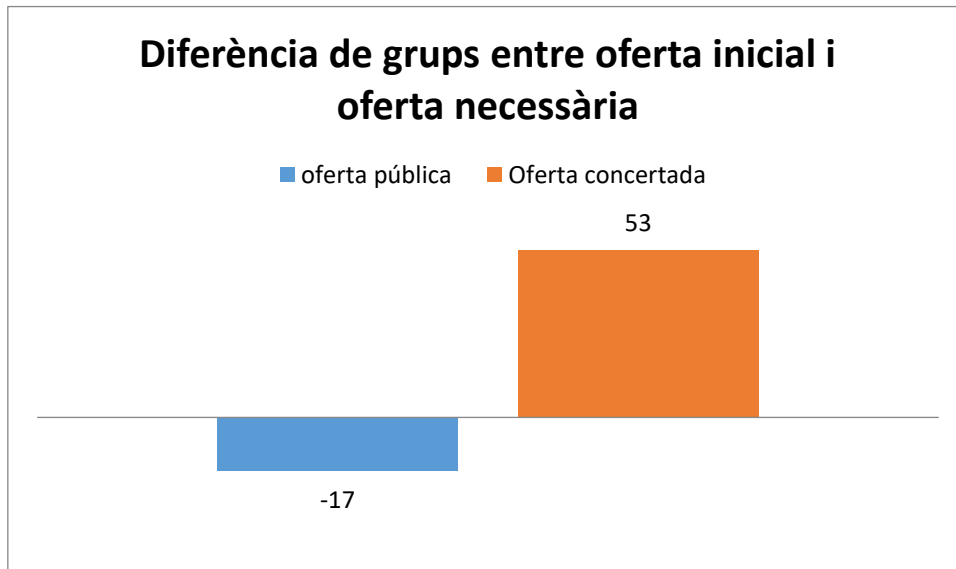
*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament;

El nombre d'alumnes que teníem a 6è de Primària el curs 2017-2018 era de 53.836 mentre que a la privada concertada era només de 25.401 alumnes. La planificació entenem que s'ha de realitzar, com a mínim, tenint en compte el criteri del nombre d'alumnes que tenim en el sistema públic en el curs immediatament anterior, ja que són els alumnes potencials que estan en condicions de seguir la seva escolarització obligatòria a 1r d'ESO en el mateix sistema públic.

Així doncs, utilitzant com a referència la ràtio mitjana de 1r d'ESO publicada pel Departament d'Ensenyament el curs 2017-2018, les dades ens mostren que:

	Sistema públic	Sistema concertat
Núm. Alumnes 6èP curs 2017-2018	53.836	25.401
Oferta inicial grups 1r ESO curs 2018-2019	1.924	969
Ràtio mitjana 1r ESO curs 2017-2018	27,73	27,73
Diferència de grups entre oferta inicial-oferta necessària	-17	53

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament;. NdP Oferta inicial Departament d'Ensenyament

El Departament d'Ensenyament ha ofert 17 grups menys públics dels que són necessaris per garantir l'escolarització pública dels alumnes que el curs 2017–2018 han cursat 6è de Primària i que al setembre estan en condicions d'iniciar 1r d'ESO. En canvi, a la privada concertada ha ofert 53 grups més del que el sistema concertat necessita per donar resposta als alumnes que hi ha escolaritzats a la privada concertada.

Aquestes dades posen de relleu la voluntat del Departament de traspasar alumnes del sistema públic cap al privat concertat, intentant garantir la subsistència d'aquest últim contra la voluntat de les famílies que escullen escolarització pública per als seus fills.

A la FaPaC li preocupa que **la planificació per a 1r d'ESO de grups públics per al curs 2018–2019 s'hagi realitzat 17 grups per sota de les necessitats d'escolarització, però el que és més preocupant és que el curs 2019–2020 i 2020–2021 mancaran 39 grups i 145 grups respectivament.**

3. ANÀLISI DELS TANCAMENT DELS GRUPS DE P3 I 1R D'ESO PER TERRITORIS EN EL CURS 2018–2019

La FaPaC ha demanat a cadascun dels Serveis Territorials d'Ensenyament, via llei de transparència, els resultats de la preinscripció escolar i matrícula del curs 2018–2019. Malauradament, no ens han estat facilitades les dades de tots els territoris i, a dia d'avui, només us podem oferir les dades de Barcelona ciutat, Baix Llobregat, Vallès Occidental i L'Hospitalet del Llobregat.

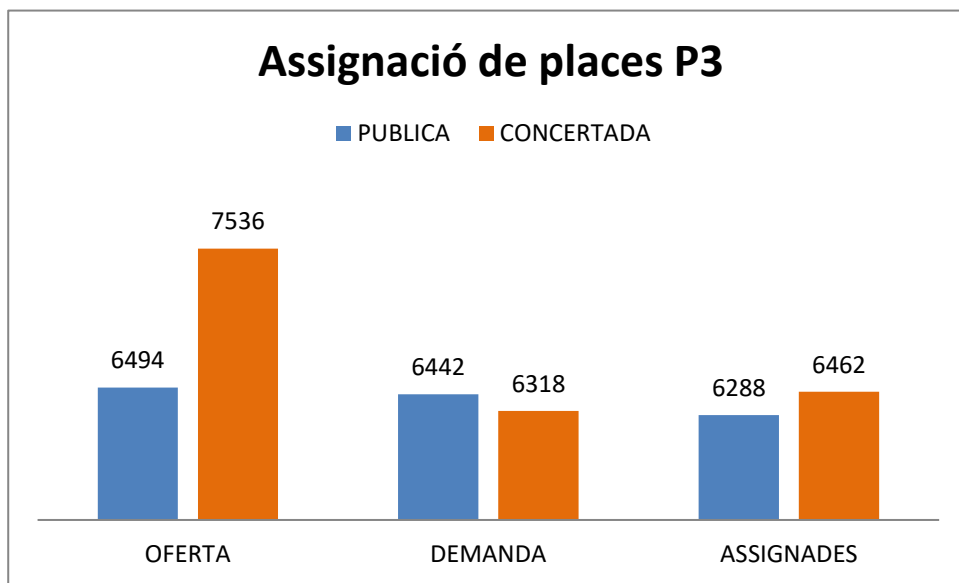
3.1. Barcelona

Els resultats de la preinscripció i matrícula de Barcelona ciutat mostren que per primer cop la demanda de places públiques de P3 ha superat a la demanda d'escola concertada.

El 50,5% de les famílies han optat per preinscriure els seus fills a l'escola pública, fet que ha

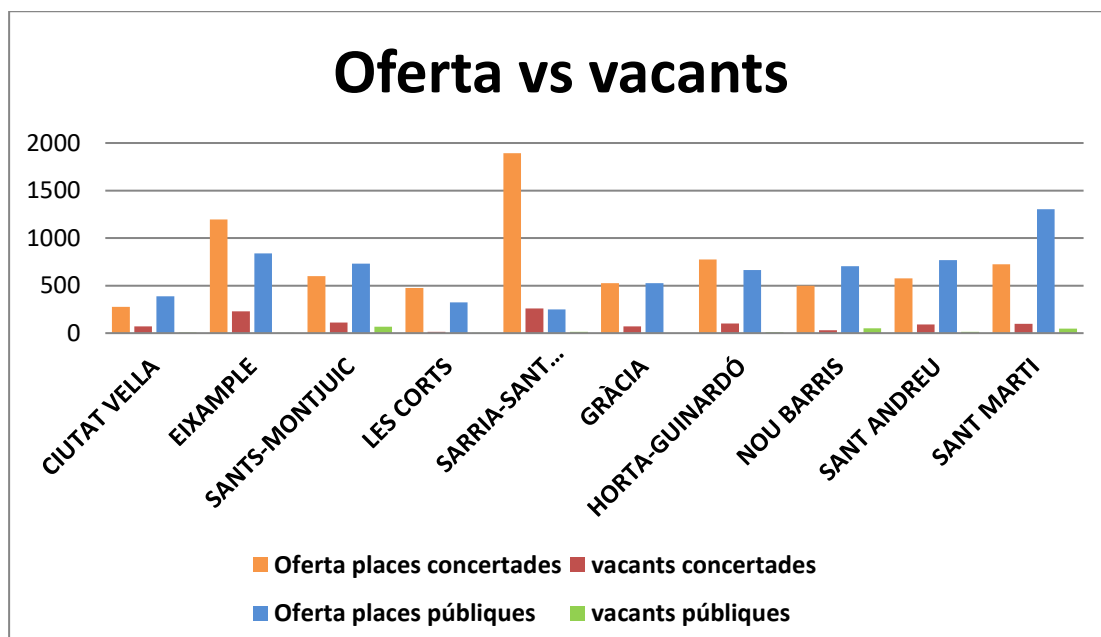
portat a que es quedessin vacants 1076 places de les 7.536 places de l'escola concertada que s'havien ofertat, el que representa un 14,3% del total de places concertades de la ciutat de Barcelona.

En canvi, a l'escola pública de les 6.494 places ofertades únicament n'han quedat vacants 211, el que representa només un 3,2% del total de les places ofertades. Tanmateix, és important assenyalar que en gran part dels districtes (Eixample, Les Corts, Gràcia) no ha quedat cap plaça pública vacant.

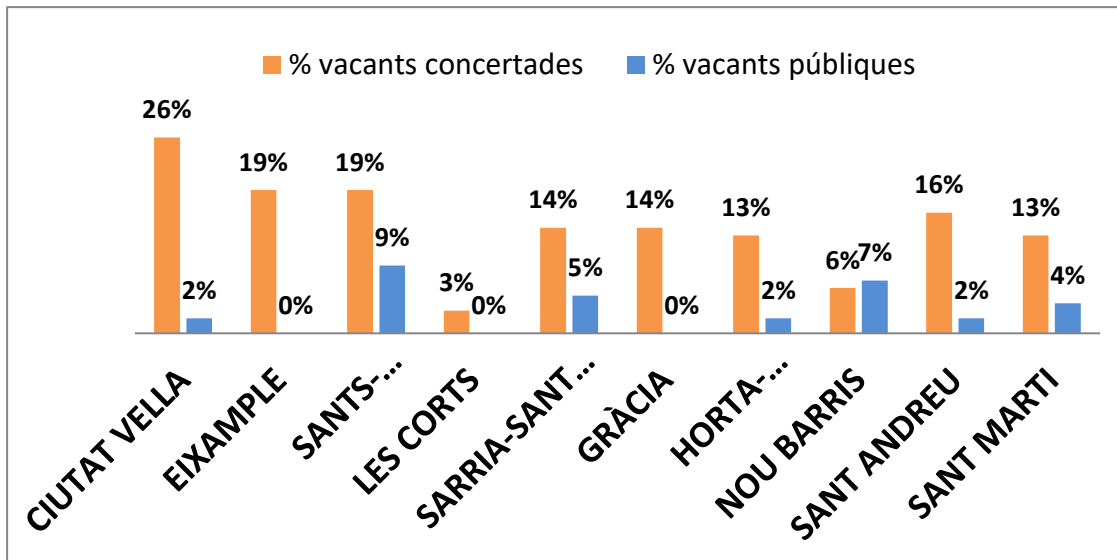
*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Consorci d'Educació de Barcelona; NdP Oferta inicial Consorci de Barcelona

Distribució per districtes

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Consorci d'Educació de Barcelona; NdP Oferta inicial Consorci de Barcelona

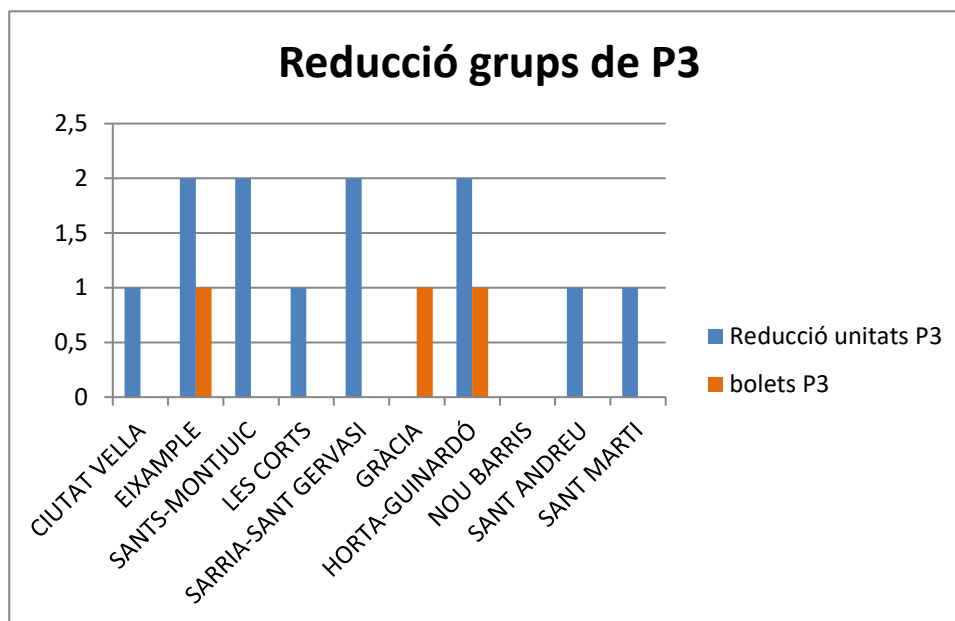
Percentatge places vacants per districte:

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Consorci d'Educació de Barcelona; NdP Oferta inicial Consorci de Barcelona

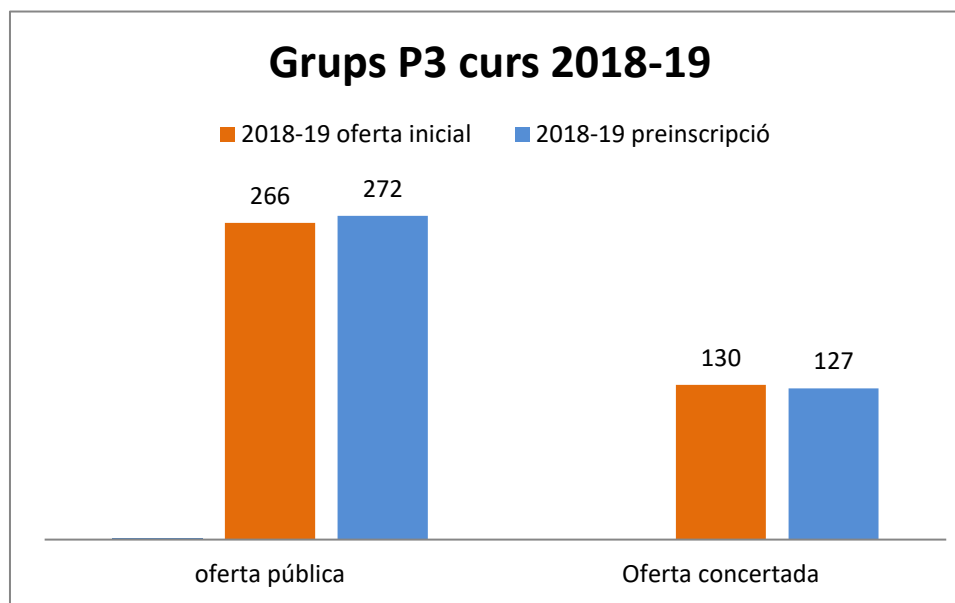
Com es pot observar en el gràfic, **en els districtes de Les Corts, Eixample i Gràcia no ha quedat vacant cap plaça pública de P3**. En aquests districtes s'evidencia la manca de planificació dels darrers anys i és urgent trobar solucions immediates per pal·liar la situació. Donada les característiques d'aquests barris, se sap que la creació de places públiques a Gràcia i l'Eixample no pot passar per la construcció de noves escoles. Per tant, es fa necessari que la solució passi, entre d'altres, per convertir escola concertada en pública de cara al proper curs.

Per poder fer front a l'augment de demanda de places públiques, la solució que ha trobat el Consorci de Barcelona ha estat la creació de grups addicionals (bolets), l'increment de ràtio per sobre de la mitjana legalment establerta, i el traspàs d'alumnes a l'escola concertada. Els casos més preocupants són aquells que havent escollit escolarització laica, han estat assignats en escoles concertades religioses.

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Consorci d'Educació de Barcelona; NdP Oferta inicial Consorci de Barcelona

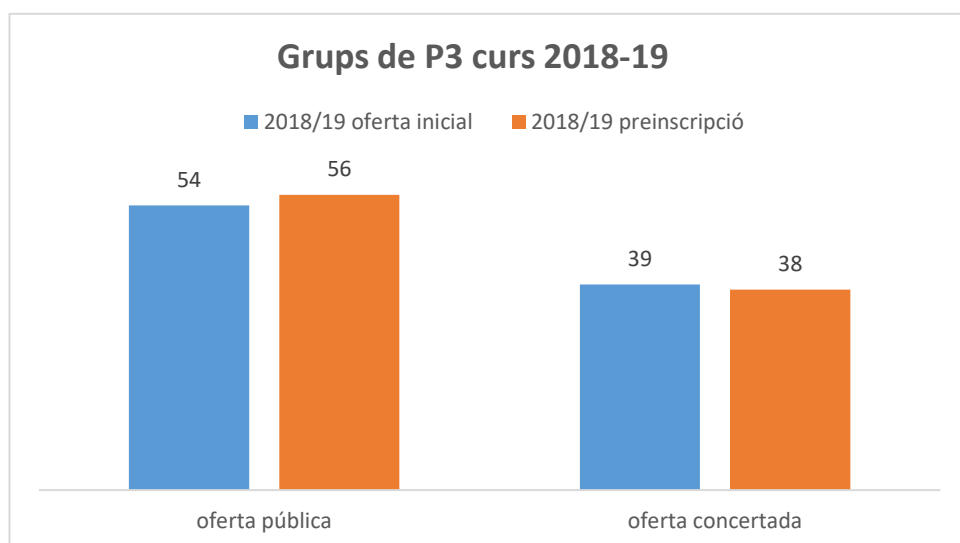
3.2. Vallés Occidental

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Serveis Territorials d'Ensenyament del Vallés Occidental; NdP Oferta inicial Departament d'Ensenyament

Al Vallés Occidental l'oferta inicial d'escola pública també ha estat inferior a la demanda pública de les famílies. Així, després del període de preinscripció s'han hagut d'obrir 6 grups de forma improvisada i crear grups addicionals (bolets) per poder satisfer les necessitats d'escolarització. En canvi, la manca de demanda a la concertada ha provocat que es quedessin vacants 3 grups que s'havien ofert inicialment.

3.3. L'Hospitalet de Llobregat

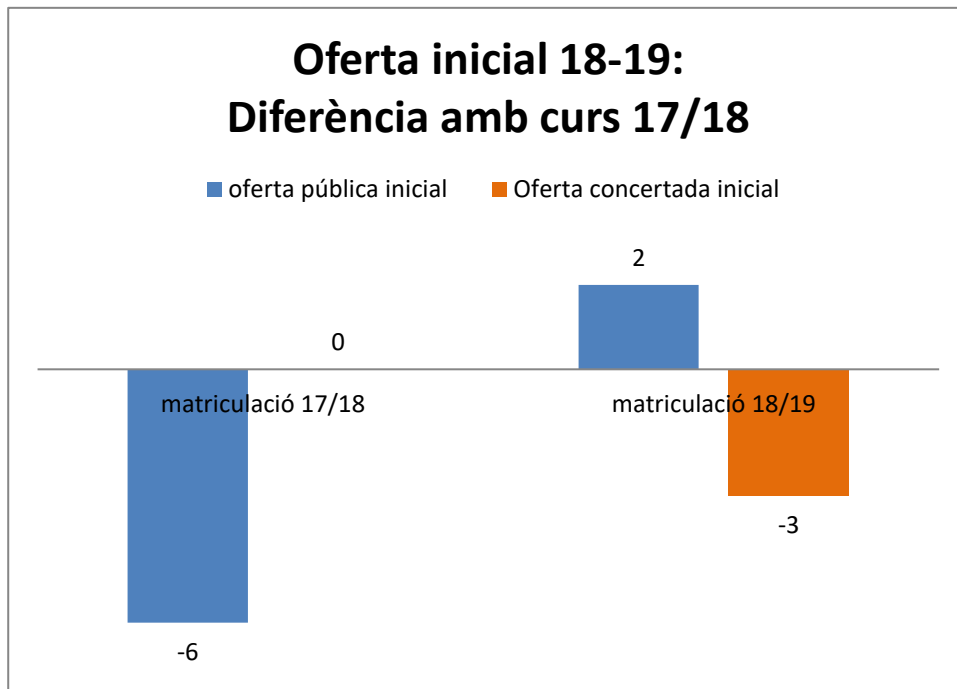
*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament de Barcelona Comarques

A L'Hospitalet de Llobregat, la demanda de les famílies en el procés de preinscripció a P3, ha forçat a **crear 2 grups addicionals més respecte de l'oferta inicial**. En canvi, **s'ha vist reduït en 1 grup l'escola concertada**.

3.4. Baix Llobregat

	Oferta pública	Oferta concertada	Total
17/18 matriculats	244	88	332
2018-19 oferta inicial	238	88	326
2018-19 preinscripció	240	85	325

*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Serveis Territorials d'Ensenyament del Baix Llobregat

En el cas del Baix Llobregat, la FaPaC juntament amb altres entitats socials porten molt temps demanant als Serveis Territorials del Baix Llobregat, denunciant el tancament de grups públics, i han demanat reiteradament que es comprometin públicament a no tancar cap línia de P3 a la comarca. Aquesta demanda ja va començar abans del període de preinscripció quan es va fer pública la voluntat de tancar 9 línies de P3 a la comarca.

Fins ara, 17 ajuntaments de la comarca han aprovat mocions presentades per la FaPaC amb l'objectiu d'aconseguir un compromís municipal per no tancar grups de P3 i d'altres estant pendents de fer-ho durant aquest mes de juliol.

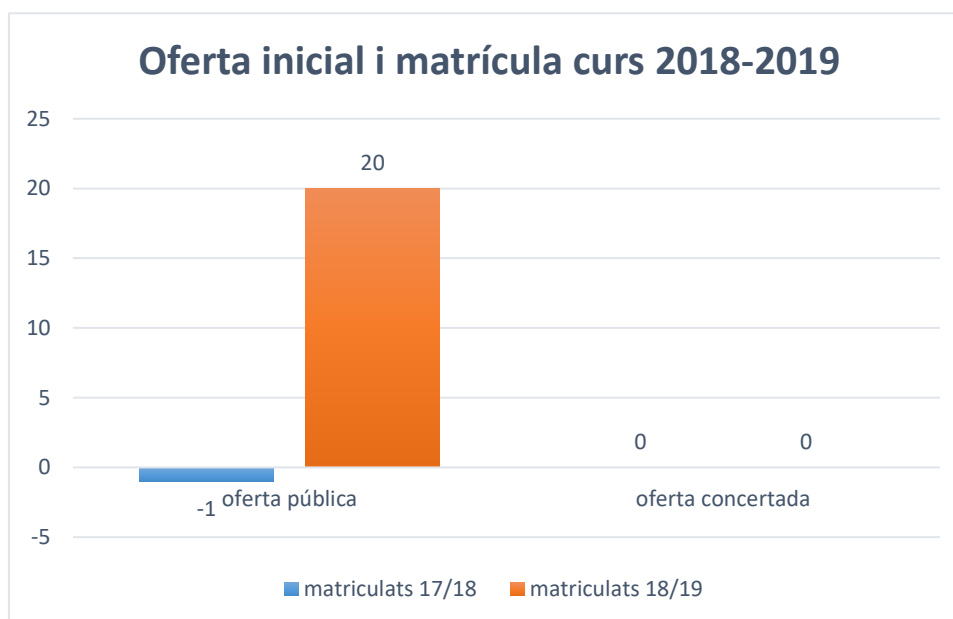
Tot i la reivindicació de la FaPaC al Baix Llobregat, les dades ens mostren que en el curs 2017-2018 l'oferta pública de P3 va ser de 244 grups i de 88 a la concertada. En canvi **l'oferta inicial del curs 2018-2019 es van oferir 238 grups a l'escola pública, és a dir, una reducció de 6 grups respecte el curs anterior, mantenint la mateixa oferta a la concertada.**

Un cop més, assistim a una reducció "preventiva" del nombre de grups públics mentre que es mantenen els de la concertada, però la reivindicació de la FaPaC i **la pressió de les famílies han aconseguit reduir els tancaments de grups de P3 previstos, que ha passat de 6 abans de preinscripció a 4 després de preinscripció.** Malauradament, no són bones notícies perquè el tancament de línies de P3 només obeeix a raons econòmiques per reduir costos, sense tenir en compte la millora del sistema educatiu públic.

Pel que fa als **grups de 1r d'ESO, en l'oferta inicial per al curs 2018-2019 es va ofertar un grup menys** respecte al nombre de grups actius el curs 2017-2018.

	Oferta pública	Oferta concertada	Total
2017-18 matriculats	234	86	320
2018-19 oferta inicial	233	86	319
2018-19 preinscripció	253	86	339

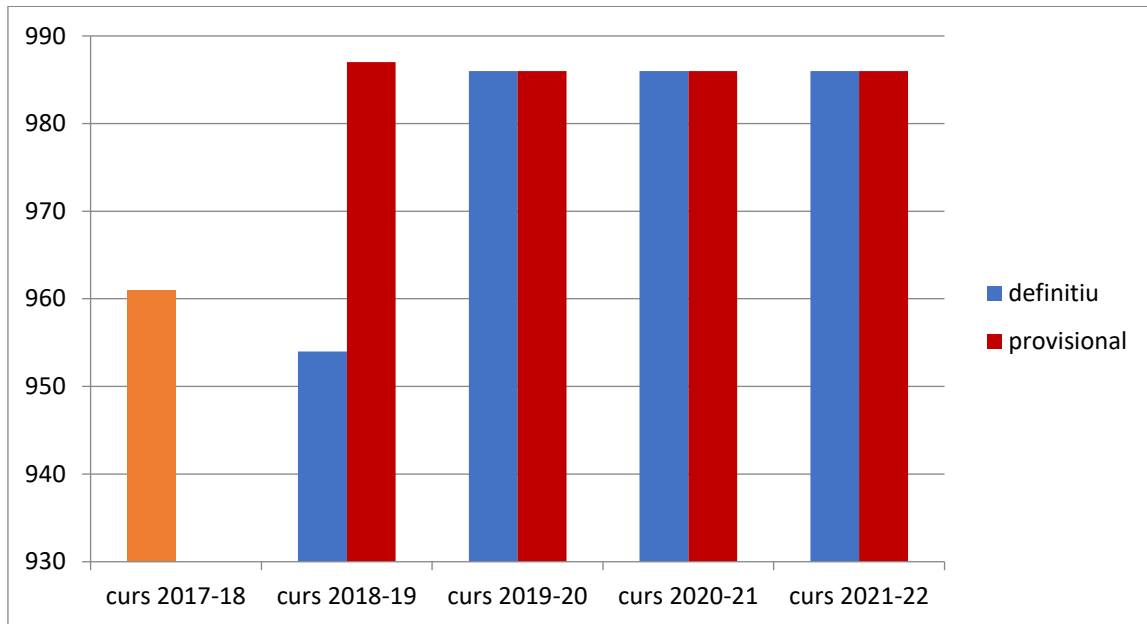
*Font: Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament; Serveis Territorials d'Ensenyament del Baix Llobregat

D'altra banda, l'increment de demanda de les famílies en el procés de preinscripció ha obligat al Departament a oferir 20 grups més després de preinscripció per poder cobrir les necessitats d'escolarització, passant de 233 grups a 253. En canvi, no hi ha variacions en els nombre de grups dels centres concertats.

4. VALORACIÓ DE LA RESOLUCIÓ DEFINITIVA DE LA RENOVACIÓ DELS CONCERTS EDUCATIUS D'EDUCACIÓ INFANTIL DE SEGON CICLE (2018-2019; 2019-2020; 2020-2021; 2021-2022).

	curs 2017-18	curs 2018-19	curs 2019-20	curs 2020-21	curs 2021-22
definitiu	961	954	986	986	986
provisional		987	986	986	986

En relació a l'evolució dels grups concertats de P3 es posa de manifest la manca d'atenció a la realitat de la demanda i a la sobre dotació de concerts educatius en la planificació per part del Departament d'Ensenyament. S'observa que, **mentre la demanda d'escola concertada a P3 disminueix exponencialment, la renovació dels concerts es manté per sobre de les necessitats reals d'escolarització.**

El curs 2017–2018 es van concertar un total de 961 grups de P3. Malgrat aquesta dada, la resolució provisional per la renovació dels concerts educatius va preveure la dotació de 987 grups, és a dir, 26 grups més del que el sistema concertat va ser capaç d'assumir el curs 2017–2018.

Si ens fixem, en la resolució definitiva es pot veure com en el curs 2018–2019 no es renoven 33 grups de P3, just després que en el període de preinscripció hagin quedat vacants per manca de demanda per part de les famílies. És important explicar que encara no sabem quin ha estat el resultat final de la matrícula a tot Catalunya, però analitzant les dades publicades pel Consorci de Barcelona, **només a la ciutat de Barcelona han quedat vacants 1076 places de P3 a la concertada que equivalen a 43 grups.**

Això ens indica que la resolució definitiva hauria d'haver reduït molt per sobre dels 33 grups que finalment no s'han renovat.

Com a darrer punt, observem que **el Departament d'Ensenyament decideix dotar l'escola concertada de 32 grups més dels necessaris per als cursos 2019–2020, 2020–2021 i 2021–2022 sense valorar que la tendència de la demanda de places a la concertada disminueix progressivament respecte els anys anteriors.**

Valoració

En aquest procés de preinscripció s'ha posat de relleu el següent:

- 1) **El Departament d'Ensenyament porta molts anys sense planificar l'oferta de places públiques** d'acord a les necessitats d'escolarització i la tendència de les famílies d'escollir escola pública.
- 2) **Per poder donar una resposta improvisada a la demanda de places públiques**, el Departament d'Ensenyament ha trobat com a única solució **l'augment de la ràtio legalment establerta, la creació de bolets i el desplaçament de les famílies del seu barri i/o població.**
- 3) **Malgrat la tendència contrastada de les famílies per l'aposta per l'educació pública, el Departament segueix, any rere any, reduint grups públics de P3 i creant places de 1r d'ESO molt per sota de la demanda.** En canvi, planifica les places concertades molt per sobre de les necessitats reals d'escolarització, obligant a les famílies a que els seus fills s'eduquin en un sistema educatiu privat que concep l'educació amb criteris economicistes i no com un mitjà de creixement social per formar ciutadans amb esperit crític, capaços d'entendre la diversitat com un valor positiu.
- 4) Aquest període de preinscripció s'ha caracteritzat per una **manca de transparència intencionada per evitar que les famílies poguessin tenir la informació adequada per poder formular, en temps i forma, les seves reclamacions** com a conseqüència d'una mala gestió del procés per part de l'administració educativa.
- 5) Des de la FaPaC ens hem vist desbordats per poder atendre totes les famílies que s'han vist immerses en un procés caòtic que no respectava els seus drets com administrats i ens hem hagut de reunir amb diferents Serveis Territorials i el Consorci de Barcelona per pressionar a l'administració a donar resposta a les necessitats de les famílies.
- 6) El Departament d'Ensenyament ha utilitzat el mecanisme de la por, forçant les famílies a acceptar una plaça concertada laica o religiosa per por a no poder escolaritzar els seus fills.
- 7) En aquest procés hem constatat com s'ha vulnerat a les famílies el seu dret fonamental a una educació pública, gratuïta, laica o no catòlica.